

Brussel, Donderdag 11 Febr. '92.

Houwe !

Ik verwacht een kaart van u, om me te zeggen wanneer ge aankomt met héél "Als ik kan", ten minste 15 à 20 typen (!). Zaterdag a.s. moet een "Kunstwezendag" zijn!!¹

Gisteren heeft me Jaak het laatste gedeelte van zijn roman gelezen.² Wat gebrek aan compositie (zal gemakkelijk kunnen verbeterd worden), maar zekere bladzijden zijn . Het is geen studie van wezenlijk leven, maar het gaat verder dan de realistische romans van heden. Het is een reusachtige samenvatting van de Ontucht. Hebt ge de studie van Huysmans over Rops gelezen (een meesterwerk).³ Hij zegt daarin iets in dezen trant: "Il a fait le sublime du Mal, l'à rebours du mysticisme, en prenant p. sujet la Luxure, qui se dresse déjà dans les premières pages de la Bible." Dàt heeft ook J. gedaan. Het is een handklets op de kaak van de "gezonde" mensen: een ziel die langzaam ondermijnd wordt door de Ontucht (niet het poepen, maar een intellectueele wellust, onkuische mijmering, enz.), een ziel gefolterd door de Vrouw, en eindelijk instortend — in den waanzin. Dat is verschrikkelijk, colossaal, een geniale smeerlapperij, ideaal vuil, de zang van de vuile driften van den mensch, alle eeuwen door, een breede synthesis van de luxe.

Ik was gisteren zeer geestdriftig, en we zweefden beiden zoo hoog, zoo hoog, dat alles, ons leven en alles, ons als uit de verte zeer klein scheen. Die "smeerlapperij" (zooals de smeerlappen zullen oordeelen) heeft me veredeld. De Kunst is toch nog het éénige dat ons veredelen kan.

Van wat anders gesproken. Ik heb van Meunier twee oorspronkelijke teekeningen gekregen: de eene naar zijn doek: de Glasperser; de andere naar zijn beeld: de Visscher.⁴ Ik zal u dat afgeven als ge hier zult zijn, want ik zou het niet gaarne laten zenden door de post.

Iedere teekening zal moeten verminderd worden voor het formaat van de VI. Sch.. Van de 8 bz. blijven er dus maar 6, en in die 6 is nog het portret begrepen! Ik vrees dat er in dat nummer niets anders zal kunnen komen dan... mijn studie! Hierover gesproken als ge hier zijt.

.....

1 De Bom ging zaterdag 13 februari naar Brussel. Zie brief 38, noot 1. "Kunstwezendag" is een alluzie op de "boekwezendag", die werd gehouden op 7, 8 en 9 augustus 1890. Zie brief 35 (1890), noot 1.

2 Zie brief 11, noot 9.

3 Joris-Karl Huysmans, *Certains*(G.Moreau, Degas, Chéret, Whistler, Rops, Le Monstre, Le Fer, etc) (Parijs, Tresse et Stock, 1894). Over Rops, zie p. 75-118. De studie eindigt met de tekst: 'Il a, en un mot, célébré ce spiritualisme de la Luxure qu'est le Satanisme, peint, en d'imperfectibles pages, le surnaturel de la perversité, l'audelà du Mal.' De eerste druk (1889) werd niet teruggevonden.

4 Zie brief 1ter, noot 2.

Voor 't oogenblik zijn er hier vier tentoonstellingen open⁵ (de XX — Guill. Van der Hecht, in de Galerie S Cyr — Dardenne en and., in den Cercle artistique — en eindelijk een bizondere expositie, Cortenbergsche kassei, aan een half uur van de stad gelegen).

Dezen namiddag, voordracht in de XX van Georges Lecomte,⁶ de schrijver van La Meule,⁷ een stuk dat Antoine hier gespeeld heeft verleden jaar.

Alfred de Smet.....

Lui partout! Lui toujours! Ou brûlante ou glacée,
Son image sans cesse assiège ma pensée,
(V.H.)

Alfred de Smet heeft me een groot deel van zijn "Nelly" (Komt in Z. Vogels) laten lezen.¹⁰ Het is noch slecht noch goed, een verfoeilijke middelmatigheid. Niet één vers dat ons een sterken indruk van wat schoone geeft. De titel van wat ik gelezen heb is: Picnic. En de Smet fluisterde me toe, heel tevreden met zichzelf: "Nogal modern hé, die titel?" Braaf mensch.

Ziehier een staaltje:⁹

Gij, knaap, om het harte der meisjes te ontroeren,
Gij, meisje, om de knapen tot liefde te voeren,
Leven de picnics en leve de min!!!

Dat is doorspekt met een hoop druïdische namen: menhir, cromlech, coibhi, gidleigh, clachan (!)¹⁰ die daarin een zeer aardig effect maken....

.....

5 Voor tentoonstelling XX; zie o.m. brief 61, noot 4. Guillaume Van der Hecht stelde tentoon in de Galerie Moderne de Saint-Cyr van 30 januari tot 20 februari. Zie L' Art Moderne, XII, 5 (31 jan. 1892), p. 39. De tentoonstelling van de Cercle artistique in Brussel bevatte werk van Louis Franck, Léon Dardenne en Charles Samuel. Zie L' Art Moderne, XII, 8 (21 febr. 1892), p. 62. De vierde tentoonstelling liep op de Avenue Cortenberg, in een groot, niet nader gespecificeerd atelier. Er waren werken te zien van Mlle Leigh, M.M.G. Charlier, A. Collin, L. Pion, Guillaume S. Van Strydonck en Theodoor Verstraete. Zie Le Soir, VI, 43 (12 febr. 1892), p. 1. De duur van de tentoonstelling werd niet teruggevonden.

6 De voordracht van Georges Lecomte op donderdag 11 februari om 14 uur behandelde: 'Les tendances de la peinture moderne'. Zie L' Art Moderne, XII, 6 (7 febr. 1892), p. 46. De tekst van de voordracht 'Salon des XX. Conférence de M. Georges Lecomte. Des tendances de la peinture moderne' verscheen in L' Art Moderne XII, 7 (14 febr. 1892), p. 49-51; XII, 8 (21 febr. 1892), p. 57-58 en XII, 9 (28 febr. 1892), p. 65-68.

7 La Meule: zie brief 32 (1891), noot 10.

10 Deze woorden worden door Alfred de Smet zelf uitgelegd in voetnoot: Menhir: stenen zuil; cromlech: hoogaltaar; coibhi: opperpriester; gidleigh: dru#disch tempelpuin; clachan: dru#dische tempel.

9 Laatste 3 verzen van het tweede gedicht 'De Jonckheid', afzonderlijke uitgave, p. 6. Zie [noot 6 \(p. ....\)](#).

10 Deze woorden worden door Alfred de Smet zelf uitgelegd in voetnoot: Menhir: stenen zuil; cromlech: hoogaltaar; coibhi: opperpriester; gidleigh: dru#disch tempelpuin; clachan: dru#dische tempel.

Gust.

Titel:	11.02.1892, August Vermeylen aan Emmanuel de Bom
Zender:	August Vermeylen
Ontvanger:	Emmanuel de Bom
Plaats:	
Datum:	1892-02-11
Type:	Brief, geen omslag, Ongelijnd vel dat doormidden is gevouwen, tot vier gelijke schrijfhelften (twee per zijde). Alle vier de helften zijn beschreven. , 170 213
Fysieke bijzonderheden:	
Bewaarplaats:	Letterenhuis, Antwerpen, België
Collectie:	V4655, nummer 61077/164
Elektronische publicatie:	Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie / Centre for Scholarly Editing and Document Studies Gent , © Copyright, CTB
Editeur:	Bert Van Raemdonck
Algemene leiding:	Prof. dr. Yves T'SjoenEm. prof. dr. Anne Marie Musschoot

---